

Hlutverk tilnefnds aðila og CE-merking

Rögnvaldur S. Gíslason

Nýsköpunarmiðstöð
Íslands

Fundur Steinsteypufélags Íslands um fylliefni
18. október 2007

Megingerðir staðla – tvískipting ?

- Aðferðastaðlar um t. d.
  - prófunaraðferðir án krafna um mörk mæligilda
- “Kröfustaðlar” um
  - vöru
  - þjónustu o. s. frv.
- ISO-, EN- og þjóðarstaðlar

Notkun staðla

- Notkun staðla almennt:
  - samkomulag milli framleiðanda og kaupanda
- Skipulags- og byggingarlög
  - Reglugerð um viðskipti með byggingarvörur (RVB) - nr. 431/1994
  - Byggingarreglugerð (BR) – nr. 441/1998
- Byggingarvörur:
  - lög og reglugerðir skylda notkun staðla, ef til

Skipulags- og byggingarlög

- 42. gr. , 2. mgr.: “Byggingarvörur ... skulu uppfylla ákvæði reglugerða um viðskipti með byggingarvörur.”
- 14. gr. ákvæða til bráðabirgða:
  - á meðan “samhæfðir” staðlar ekki til: **vottun** eða **umsögn**
    - ✓ uppfylli byggingarreglugerð og standist staðla
    - ✓ falli að verklagi og sérísl. aðstæðum
    - ✓ NMÍ (Rb) samsvarandi hlutverk og “tilnefndur” aðili
      - staðfesti samræmi og gefi út **vottorð** eða **umsögn**
  - samhljóða ákvæði í BR, 120. gr.
- Byggingarvörur ávallt skv. stöðlum, ef til

Evrópustaðlar – ÍST EN staðlar

- Aðild Íslands að CEN:
  - allir EN-staðlar verða ÍST EN-staðlar
- Byggingarvörutílskipun ESB (CPD):
  - EN-“framleiðslustaðlar” – kröfur til vöru um:
    - ✓ eiginleika
    - ✓ prófanir
    - ✓ framleiðslustýringu í verksmiðju
    - ✓ samræmismat

Samhæfður EN-staðall

- Samhæfður (harmonized) staðall
  - ZA-viðauki einkennir samhæfingu
  - “framleiðslustaðlar” - að auki krafa um:
    - ✓ vottun óháðs aðila á samræmi
    - ✓ samræmisýfirlýsing framleiðanda
    - ✓ CE-merking
  - markaðssetning **ólögleg** án CE-merkis
    - ✓ markaðseftirlitsaðilar ?
  - aðlögunartími (coexistence period)

Vottun til CE-merkingar

- Vottunaraðili þarf að vera “tilnefndur”
  - fyrir vöru skv. samhæfðum staðli
- Lönaðarráðuneytið tilnefnir
  - tilkynnir ESB
- “Tilnefndur aðili” (TA) (Notified Body, NB)
  - staðfestir samræmi
  - gefur út vottorð
  - sérstakt nr.: Rb (NMÍ) 1066-CPD

Samhæðir staðlar

- Yfirlit yfir sam-
hæfða EN-staðla
og TA:
  - <http://ec.europa.eu/enterprize/newapproach/>
- Upplýsingasíða um
NMÍ (Rb):
  - Tilnefndur aðili
  - nr. 1066

NANDO

27/08/2007 - 16:29:11

Notification Found : 5

Body

ICELANDIC BUILDING RESEARCH INSTITUTE
88-Kelduholt
118 REYKJAVÍK
Country : Iceland

Phone : +354-570-7300
Fax : +354-570-7311
Email : info@nando.is
Website :
Notified Body number : 1066
Last update : unknown

Directive	Product family, product /intended use	ANC system	Technical specification	Body function
97/55/EC EN 12055-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100	Cements, building limes and other hydraulic binders : • Common cements, including: -Portland cements, -Portland composite cements: Portland-slag cement, Portland-silica fume cement, Portland-pulverised cement, Portland fly ash cement, Portland-burnt shale cement, Portland-blastfurnace cements, -Pulverised cements, -Composite cements (preparation of concrete, mortar, grout and other mixes for construction and for the manufacture of construction products)	System 1+	EN 197-1:2000 EN 197-1:2000/ A1:2004	Inspection Body Product Certification Body
90/269/EEC	Aggregates for uses with high safety requirements (2/2) • Aggregates and fillers for concrete, mortar and grout (in buildings, roads and other civil engineering work)	System 2+	EN 12620:2002 EN 12620-1:2002 EN 12620-2:2002	Inspection Body PPC Certification Body

Staðfesting á samræmi byggingarvöru

- Mismunandi kröfur eftir vöru og notkunarsviði hennar
- Tilgreint í stöðlunum – staðfestingarkerfi
- Tafla úr gæðahandbók NMÍ (Rb):

Staðfesting á samræmi byggingarvöru

Kerfi til staðfestingar á samræmi, samkvæmt 2. grein viðauka III við reglugerð um viðskipti með byggingarvörur nr: 431/1994

Kerfi miðast við:	a - lið 2. greinar		b - lið 2. greinar, fyrsta kost		b - lið 2. greinar, annan kost	b - lið 2. greinar, þriðja kost
	Kerfi 1+	Kerfi 1	Kerfi 2+	Kerfi 2	Kerfi 3	Kerfi 4
Hlutverk framleiðanda:						
1. Framleiðslustýring í verksmiðju	X	X	X	X	X	X
2. Frekari prófun á sýnum teknum í verksm. í samræmi við prófunaráætlun	X	X	X	-	-	-
3. Fyrsta gerðarprófun vöru	-	-	X	X	-	X
Hlutverk vottunaraðila:						
4. Fyrsta gerðarprófun vöru	X	X	-	-	X	-
5. Fyrsta skoðun á verksmiðju og framleiðslustýringu í verksmiðju	X	X	X	X	-	-
6. Stöðugs eftirlit með, mat á og samþykki framleiðslustýringar í verksmiðju	X	X	X	-	-	-
7. Úttektarprófun á sýnum sem tekin eru í verksmiðju, á markaði eða byggingarstað	X	-	-	-	-	-

Grunnkröfurnar sex

● Grunnkröfur (essential requirements)

- lúta að heilsu or öryggi
- sex kröfur - 17. gr. RVB: "Einungis má markaðssetja byggingarvörur sem uppfylla grunnkröfur ... " :
  - ✓ 1. Burðarþol og stöðugleiki
  - ✓ 2. Varnir gegn eldsvoða
  - ✓ 3. Hollusta, heilsa og umhverfi
  - ✓ 4. Öryggi við notkun
  - ✓ 5. Hávaðavarnir
  - ✓ 6. Orkusparnaður og hitaeinangrun

Fylliefni í steinsteypu – staðall

- ÍST EN 12620:2002 - samhæfður staðall
- Aðlögunartímalok 1. júní 2004
- CE-merkingarskylda
- Staðfesting á samræmi – kerfi skv. staðli:
  - miklar öryggiskröfur: kerfi 2+
  - annars: kerfi 4

Viðauki við RVB

Nýr viðauki við RVB væntanlegur:

- staðfesting á samræmi skal vera skv. kerfi 2+

Kerfi til staðfestingar á samræmi, samkvæmt 2. grein viðauka III við reglugerð um viðskipti með byggingarvörur nr: 431/1994

Kerfi miðast við:	a - lið 2. greinar		b - lið 2. greinar, fyrsta kost		b - lið 2. greinar, annan kost	b - lið 2. greinar, þriðja kost
	Kerfi 1+	Kerfi 1	Kerfi 2+	Kerfi 2	Kerfi 3	Kerfi 4
Hlutverk framleiðanda:						
1. Framleiðslustýring í verkamiðju	x	x	x	x	x	x
2. Frekari prófun á sýnum teknum í verkmi. í samræmi við prófunaraetlun	x	x	x	-	-	-
3. Fyrsta gerðarprófun vöru	-	-	x	x	-	x
Hlutverk vottunaraðila:						
4. Fyrsta gerðarprófun vöru	x	x	-	-	x	-
5. Fyrsta skoðun á verkamiðju og framleiðslustýringu í verkamiðju	x	x	x	x	-	-
6. Stöðugs eftirlit með, mat á og samþykki framleiðslustýringar í verkamiðju	x	x	x	-	-	-
7. Úttektarprófun á sýnum sem tekin eru í verkamiðju, á markaði, eða byggingarstað	x	-	-	-	-	-

Tilnefndur aðili

- Framkvæmir “fyrstu skoðun”
  - “verksmiðja” og framleiðslustýring
- Staðfestir samræmi við staðalinn
  - ef framleiðandinn uppfyllir allar kröfur ÍST EN 12620:
    - ✓ vottorð til CE-merkingar
- Viðheldur vottuninni
  - “stöðugt” eftirliti með framleiðslustýringunni
    - ✓ innra eftirliti framleiðanda
    - ✓ niðurstöðum prófana framleiðanda o. s. frv.

Samræmisyfirlýsing framleiðanda

- Fyrirmynd að uppsetningu í staðlinum:

01234		
Any Co Ltd, PO Box 21, B-1050		
02		
0123-CPD-0456		
EN 12620		
Aggregates for concrete		
Particle shape	Declared value	(F)
Particle size	Designation	(d/D)
Particle density	Declared value	(Mg/m ³)
Cleanliness		
Fines quality	Pass/fail threshold value and	(%)
Shell content	Category	(M ₅ , S ₅)
Resistance to fragmentation/crushing	Category	(e.g. S ₃ -C)
Resistance to polishing	Category	(L ₁ , L ₂)
Resistance to abrasion	Category	(P ₅ , P ₆)
		(AAV... A ₃₀)

Hlutverk tilnefnds aðila og CE-merking

 ENDIR

 Spurningar?

 Þökk fyrir